

دانشگاه پیام نور

دانشکده علوم انسانی
گروه زبانشناسی و زبان انگلیسی

پایان نامه:

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در رشته زبان شناسی همگانی

عنوان پایان نامه:

بررسی ساختار گروه فعلی گویش تالشی سه سار

نام مولف:

عبدالله عزت دوست سه ساری

استاد راهنما:

دکتر زینب محمد ابراهیمی جهرمی

استاد مشاور:

دکتر بلقیس روشن

فروردین ۱۳۸۵

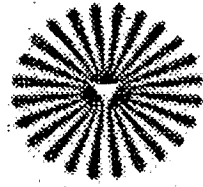
۹۶۹۸۵

کتابخانه مرکزی
دانشگاه پیام نور

۱۳۸۵ / ۲ / ۱۱

دانشگاه پیام نور - مرکز استان تهران

ردیف ثبت	۲
شماره پرونده	۳۴
تاریخ ردیف	۱۸ / ۶ / ۸۵

دانشگاه پیام نور

تصویب نامه

پایان نامه تمت عنوان

ساختار گروه فعلی در گرایش تالشی سه سا

تاریخ دفاع: ۸۴ / ۱ / ۳۰

نمبره: ۱۹
نزد ۴۴

درجه: عالی

اعضای هیات داوران

دانشگاه پیام نور

امضاء

مرتبہ علمی

هیات داوران

نام و نام خانوادگی

ابراهیمی
روشن
دکتر

استاد

استاد راهنما

۱- خانم دکتر محمد ابراهیمی

استاد

استاد مشاور

۲- خانم دکتر روشن

-

استاد داور

۳- آقای دکتر سمائی

استاد

نماینده گروه

۴- خانم دکتر روشن

تقدیم به

پدر و مادر عزیزم که در تمامی

مراحل زندگی یار و آموزگار من بوده اند.

سپاسگزاری

از کلیه اساتید، بزرگان و عزیزانی که در امر آموزش بنده وقت خود را مصروف نموده و بنده را تحمل نموده اند تشکر می نمایم. و بعنوان یک شاگرد خود را مدیون همیشگی این عزیزان می دانم.

از پدر و مادر عزیزم که همواره راهنما و آموزگار بنده حقیر بوده اند بسیار تشکر می نمایم و خداوند بزرگ را شکر می نمایم که در سایه این دو عزیز همه چیز را به من اعطاء نمود.

از استاد عزیزم سرکار خانم دکتر زینب محمد ابراهیمی که در نوشتن این پایان نامه استاد راهنمای بنده بوده اند بسیار تشکر می نمایم چرا که نوشتن این پایان نامه با راهنمایی ها، سعه صدر و علم این بزرگوار ممکن و سهل شد.

از استاد بزرگوار سرکار خانم دکتر بلقیس روشن که قبول زحمت نمودند و مشاوره این پایان نامه را پذیرفتند تشکر می نمایم.

از زحمات همسر و فرزندانم که در تدوین این پایان نامه با من همکاری نموده اند تشکر می نمایم. از زحمات خواهر عزیزم زهرا که در تدوین این پایان نامه زحمات زیادی را متحمل شده است تشکر می نمایم.

از اهالی روستای سه سار که در تهیه داده های لازم جهت تدوین این پایان نامه به بنده کمک نموده اند تشکر می نمایم.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول : مقدمه

۲

۱-۱ مقدمه

۳

۱-۲- بیان مسئله

۳

۱-۳- اهداف تحقیق

۳

۱-۴- ضرورت ها

۴

۱-۵- کاربردها

۴

۱-۶- سوالها و فرضیه ها

۴

۱-۷- روش تحقیق

۵

۱-۸- تعاریف و توصیف ها

۵

۱-۸-۱- گویشور

۵

۱-۸-۲- گویش تالشی سه سار

۵

۱-۸-۳- نظریه حاکمیت و مرجع گزینی

۵

۱-۸-۴- ساختار موضوعی فعل

۶

۱-۸-۵- فعل

۱-۸-۶- گروه فعلی

۱-۸-۷- هسته‌های نقشمند

۱-۹- ساختار پایان نامه

فصل دوم: چارچوب نظری و پیشینه تحقیق

۲-۱- چارچوب نظری

۲-۱-۱- نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی

۲-۱-۲- زیرمجموعه‌های تشکیل‌دهنده نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی

۲-۱-۲-۱- نظریه تحدید

۲-۱-۲-۲- نظریه حاکمیت

۲-۱-۲-۳- نظریه حالت

۲-۱-۲-۴- نظریه تنا

۲-۱-۲-۵- نظریه نظارت

۲-۱-۲-۶- نظریه مرجع‌گزینی

۲-۲- پیشینه تحقیق

۲-۲-۱- مقدمه

فصل سوم: ساختمان فعل در گویش تالشی سه‌سار

۴۲

۳-۶-۴-۴- فعل نهی

۴۲

۳-۶-۴-۵- آینده

۴۲

۳-۶-۴-۶- فعل زمان گذشته

۴۴

۳-۶-۴-۷- گذشته استمراری و حال استمراری

۴۵

۳-۶-۴-۸- گذشته نقلی (حال کامل)

۴۶

۳-۶-۴-۹- ماضی بعید یا گذشته کامل

۴۷

۳-۶-۴-۱۰- فعل منفی

۴۹

۳-۷- مطابقت در گویش تالشی سه‌سار

۵۱

۳-۸- افعال کمکی در گویش تالشی سه‌سار

۵۴

۳-۹- عنصر سببی ساز

۵۵

۳-۱۰- نمود

۵۶

۳-۱۱- وجه

۵۶

۳-۱۲- عناصر غیر فعلی

۵۷

۳-۱۳- نتیجه

فصل چهارم: ساختار موضوعی گروه فعلی در گویش تالشی سه‌سار

- ۵۹ ۱-۴ مقدمه
- ۵۹ ۲-۴ ساختار موضوعی گروه فعلی در گویش تالشی سه‌سار
- ۶۳ ۳-۴ شبکه نقش‌های معنایی فعل در گویش تالشی سه‌سار
- ۶۳ ۴-۴ نقش‌های معنایی موضوع‌های فعل در گویش تالشی سه‌سار
- ۶۶ ۵-۴ نحوه بازتاب موضوع‌های فعل در گویش تالشی سه‌سار
- ۷۰ ۶-۴ جایگاه موضوع‌های فعل در گروه فعلی
- ۷۲ ۵-۴ نتیجه

فصل پنجم: نتایج، دستاوردها و پیشنهادات

- ۷۴ ۱-۵ مقدمه
- ۷۴ ۲-۵ نتایج و دستاوردها
- ۷۹ ۳-۵ پیشنهادات
- ۸۰ کتابنامه فارسی و انگلیسی
- ۸۴ پیوست ۱ (افعال ساده در گویش تالشی)
- ۹۰ پیوست ۲ (جملات گویش تالشی)

شماره

۱۰۳

۱۱۲

واژه نامه فارسی به انگلیسی

واژه نامه انگلیسی به فارسی

فهرست جدول ها و نمودارها

صفحه

- نمودار ۱-۱- جایگاه فعل در گروه فعلی ۶
- نمودار ۱-۲- نمودار دانش زبانی (دستور همگانی) ۱۰
- نمودار ۲-۲- نمودار کلی نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی ۱۳
- جدول ۱-۳- صرف فعل *vinde(n)* (دیدن) در زمان حال اخباری در گویش تالشی سه‌سار ۴۱
- جدول ۲-۳- صرف فعل *vinde(n)* (دیدن) به حال التزامی در گویش تالشی سه‌سار ۴۱
- جدول ۳-۳- صرف فعل 'še(n)' (رفتن) به زمان آینده در گویش تالشی سه‌سار ۴۲
- جدول ۳-۴- صرف فعل 'hærde(n)' (خوردن) به زمان گذشته در گویش تالشی سه‌سار ۴۳
- جدول ۳-۷- صرف فعل 'hærde(n)' (خوردن) به زمان حال استمراری در گویش تالشی سه‌سار ۴۴
- جدول ۳-۹- صرف فعل 'hærde(n)' (خوردن) به زمان گذشته نقلی در گویش تالشی سه‌سار ۴۵
- جدول ۳-۱۰- صرف فعل 'hærde(n)' (خوردن) به زمان ماضی بعید در گویش تالشی سه‌سار ۴۶
- جدول ۳-۱۲- عنصر تصریفی شخص و شمار در زمان حال گویش تالشی سه‌سار ۵۰
- جدول ۳-۱۳- عنصر تصریفی شخص و شمار در زمان‌های گذشته، ماضی نقلی و ماضی بعید ۵۱
- گویش تالشی سه‌سار ۵۱
- نمودار ۴-۱- نمودار انواع گروه‌های فعلی در گویش تالشی سه‌سار ۶۲
- نمودار ۴-۲- نحوه بازتاب موضوع‌های فعل در گویش تالشی سه‌سار ۷۰

نشانه‌های آوایی

الفبای آوانگار	ب- مصوت‌ها	الفبای آوانگار	الف - صامت‌ها
I	ای	p	پ
I:	ای کشیده	b	ب
e	اِ	t	ت، ط
æ	آ	d	د
u	او کوتاه	k	ک
o	أ	g	گ
a	آ کوتاه	q	ق، غ
â	آ	f	ف
u:	او کشیده	v	و
ð	آوایی است بین a و c	s	س، ص، ث
ay	آی	š	ش
	ج- سایر نشانه‌ها	z	ز، ذ، ض، ظ
c	consonant (صامت)	ž	ژ
v	vowel (مصوت)	x	خ
ˈ	تکیه	h	ه، ح
/	یا	č	چ
()	معنی و توضیح اضافی	j	ج
		m	م
		n	ن
		l	ل
		r	ر
		y	ی
		?	همزه

چکیده

موضوع این تحقیق بررسی ساختار گروه فعلی در گویش تالشی سه‌سار است که براساس نظریه حاکمیت و مرجع-گزینی صورت می‌گیرد. سوال‌های این تحقیق عبارتند از:

- ۱- انواع گروه‌های فعلی در گویش تالشی سه‌سار و ساختار آنها کدام است؟
 - ۲- آیا بین ساختار گروه فعلی در گویش تالشی سه‌سار و ساختار گروه فعلی در زبان فارسی معیار تفاوتی دیده می‌شود؟
 - ۳- آیا شاخص‌هایی برای شناخت فعل از سایر مقولات واژگانی در گویش تالشی سه‌سار وجود دارد؟
- این سوال‌ها در فصل‌های سوم و چهارم بررسی شدند و در پائین برخی از نتایج به دست آمده، آورده می‌شود:
- گروه فعلی در گویش تالشی سه‌سار بصورت گروه‌های فعلی یک موضوعی، دو موضوعی، سه موضوعی و چهار موضوعی وجود دارد. موضوع‌های گروه فعلی بصورت گروه‌های اسمی، صفتی و حرف اضافه‌ای ظاهر می‌شوند. فعل دارای نشانه‌های تصریفی است و در حالت بی‌نشان در آخر جمله می‌آید. و در گروه حرف اضافه‌ای، حرف اضافه پس از اسم می‌آید. در گویش تالشی سه‌سار هرگاه فعل به زمان گذشته و باقاعده باشد، از یک صورت واحد فعلی در جلوی تمامی ضمایر فاعلی استفاده می‌شود.

بطور خلاصه این تحقیق به پنج فصل تقسیم می‌شود که به قرار زیر است:

- فصل اول شامل مقدمه است. در این بخش اهداف، پرسشها، فرضیه‌ها و غیره آورده شده است.
- فصل دوم مربوط به چارچوب نظری و پیشینه تحقیق می‌شود. در این فصل چارچوب نظری و مطالعات انجام شده توسط محققان ایرانی و غیرایرانی در ارتباط با گویش تالشی آورده شده است.
- در فصل سوم ساختمان فعل در گویش تالشی سه‌سار مورد بررسی قرار می‌گیرد. طی آن چگونگی ساخت فعل در زمان‌های متفاوت نشان داده می‌شود.
- فصل چهارم ساختار موضوعی گروه فعلی گویش تالشی سه‌سار را مورد بحث قرار می‌دهد. در این فصل تعداد موضوعات فعل، جایگاه موضوعات مورد بحث قرار می‌گیرد و افعال در این گویش به لحاظ تعداد موضوعات تقسیم‌بندی می‌شوند.

در فصل پنجم نتایج و پیشنهادات آورده شده است.

کلید واژه‌ها:

گروه فعلی، گویش تالشی سه‌سار، ساختار موضوعی، مطابقت، ساختمان فعل، نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی،

هسته‌های نقشمند

فصل اول

مقدمه

۱-۱- مقدمه

از دیرباز مطالعه زبانها مورد توجه خاص زبان شناسان بوده است. این مطالعات گاه تاریخی و گاه همزمانی بوده است. در مطالعات در زمانی زبان شناس به تغییرات و تحولات زبانی در طول تاریخ می پردازد اما در مطالعات همزمانی زبان شناس به مطالعه زبان در یک مقطع خاصی از زمان می پردازد.

گوشه‌های از تاریخ یک زبان، حیات اجتماعی یک قوم، فرهنگ و سنت های یک ملت را نشان دهد. و در بسیاری از مواقع این مطالعات می تواند راهگشای برخی از ابهامات زبانی باشد.

از طرفی دیگر وجود گویش های متفاوت در ایران خود زمینه ساز مطالعات گویشی است بویژه اینکه این گویشها از زبان فارسی ناشی شده اند و نغزگوی کهن (۱۳۸۳، ۱۱۹) می گوید گویش تالشی به دسته ی غربی زبان های ایرانی تعلق دارد. بنابراین مطالعه این گویشها می تواند به زبان شناس اطلاعاتی در مورد شباهت ها و تفاوت های آنها با زبان فارسی بدهد تا زمینه لازم برای تدوین مواد درسی مناسب در زبان فارسی جهت آموزش گویشوران این گویشها فراهم شود و یا حداقل زبان شناس ایرانی ناچار نگردد برای تدریس و تفهیم مطالب و مسایل زبانی به زبانهای دیگر پناه ببرد، بلکه بتواند از مطالعات گویش شناختی انجام گرفته بهره ببرد.

اما آنچه که نگران کننده می باشد استفاده از وسایل ارتباطی، امکانات جدید زندگی و ارتباط آسان بین گروه های مختلف قومی و نژادی و گویشوران مختلف با یکدیگر است. چون این امر سبب می گردد تا گویشور در ارتباط کلامی با فرد دیگر در تلفظ واژگان و حتی نحو جمله بکار گرفته شده تغییراتی انجام دهد. و به اصطلاح عبارت بکار برده شده را به لحاظ تلفظی، نحوی و واژگانی تا حدی شبیه گویش یا زبان مخاطب خود نماید تا طبقه اجتماعی و فرهنگی خود را مخفی نگه دارد. نگران کننده تر اینکه امروزه خانواده هایی که به یک گویش تکلم می نمایند حاضر نیستند گویش مادری خود را به فرزندانشان خود یاد دهند بلکه ترجیح می دهند بجای گویش مادری خود زبان فارسی را به کودکان خویش یاد دهند که به اعتقاد آنها نوعی اعتبار برای آنها به به همراه خواهد آورد. این امر سبب شده تا کودکان کمتری به یادگیری گویش خود اهتمام ورزند و از آن در مکالمات روزمره خود استفاده نمایند. که نتیجه آن به فراموشی سپردن گویش مورد نظر و یا بوجود آمدن تغییرات عمده چه به لحاظ نحوی، واژگانی و آوایی در آن گویش می باشد تا جایی که گویش مورد نظر با گویش دیگر یکی دانسته می شود و یا بطور کلی از بین رفته بحساب می آید.

نگارنده این پژوهش با در نظر گرفتن عوامل فوق، مطالعات گویش شناختی را یک ضرورت می داند. مطالعه گویشها را از جمله وظائف زبان شناسان و دانشجویان رشته زبان شناسی می داند. زیرا اینان با مطالعات علمی و زبان شناسانه خویش می توانند به حفظ و باروری فرهنگ ها، زبان ها و گویش ها همت گمارند.

این رساله با توجه به دیدگاه همزمانی، به روش توصیفی و میدانی و با عنوان "بررسی ساختار گروه فعلی گویش تالشی سه سار" انجام می گیرد و تنها به توصیف یک جنبه از جنبه های نحوی از این گویش می پردازد و بررسی و مطالعه جنبه های دیگر این گویش را به عهده دیگر علاقمندان به مطالعات زبانی واگذار می نماید. نگارنده این پژوهش، موضوع این تحقیق را جدیدترین تحقیق در مورد گویش تالشی بویژه ساختار گروه فعلی آن می داند و سعی دارد تا در این زمینه توصیف کاملی از آن ارائه بنماید هر چند ادعای بی نقص بودن آنرا هم ندارد.

۱-۲- بیان مسئله

همانطور که می‌دانیم همه زبانها دارای فعل و گروه فعلی هستند و گویشها نیز از این قاعده مستثنی نیستند. در کتابهای متعدد دستور زبان گروه فعلی را بصورت های گوناگون تعریف کرده اند که یکی از این تعریف ها بصورت زیر است:

به طور کلی در بخش گزاره گروه فعلی ظاهر می‌شود و عنصر اصلی آن فعل است. مثلاً: خدا آفریننده است. پیامبران راهنمایان مردم بودند.

محقق در صدد است ساختار گروه فعلی در گویش تالشی سه سار را براساس 'نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی' ^۱ مورد مطالعه قرار دهد. هر چند مطالعاتی در گویشهای مختلف براساس عوامل غیرزبانی همچون علاقه محقق، اعتبار، تعداد گویشوران، وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی گویشوران صورت گرفته است. اما گویشهای رایج در گیلان نیز از این قاعده مستثنی نبوده اند. و محققان، پژوهشگران و علاقمندان به مطالعات زبانی بیشتر گویش گیلکی رایج در مناطق مختلف این استان را مورد مطالعه و بررسی قرار داده اند. این در حالیست که گویش تالشی با وجود داشتن گویشوران زیاد و رایج بودن در مناطق وسیعی از این استان کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

بنابراین محقق قصد دارد در مطالعه گویش شناختی خود گروه فعلی و ساختار فعلی گویش تالشی سه‌سار را مورد بررسی قرار دهد، تا به خواننده اطلاعاتی در مورد الگوی ساخت فعل و گروه فعلی در گویش تالشی داده شود. لازم به ذکر است که این گویش در استان گیلان در مناطق کوهستانی و شهرهای حاشیه کوهستانی چون فومن، ماسوله، ماسال و شاندرمن، آلیان، ماکلوان، پره سر، پونل، شفت و غیره رایج می‌باشد که با اندکی تسامح با آنچه که در روستای سه‌سار رایج می‌باشد یکی است و با آنچه که در شهرستان تالش رایج است تفاوتی فاحش دارد. لازم است یادآوری نمایم روستای سه‌سار که گویش تالشی در آن رایج است از روستاهای شهرستان صومعه سرا است که در فاصله ۱۷ کیلومتری آن واقع است. این روستا از شمال به روستای پشتیر، از جنوب به روستاهای آلیان جنوبی (یعنی روستاهای تطف رود، مسجدپیش، جیرده، تیمورکوه)، از شرق به روستای خشک نودهان، از غرب به روستاهای آلیان غربی (یعنی روستاهای چالکسر، سیاورود، توسکله، ملار) و روستای تطف همسایه می‌باشد. همه روستاهایی که در همسایگی روستای سه سار قرار دارند به گویش تالشی تکلم می‌کنند و اما در روستای پشتیر و تطف علاوه بر گویش تالشی با گویش گیلکی هم تکلم می‌شود.

۱-۳- اهداف تحقیق

هدف های این تحقیق عبارتند از:

- ۱- مطالعه گویش شناختی به منظور حفظ گویش تالشی سه سار.
- ۲- برداشتن گامهای نخستین تحقیق درباره گویش تالشی سه سار تا زمینه مطالعه برای علاقمندان به مطالعات زبانی یا زبان شناسان در ارتباط با این گویش فراهم شود.
- ۳- بررسی و امتحان نظری حاکمیت و مرجع‌گزینی بر گویش تالشی سه سار.

۱-۴- ضرورت ها

ضرورت انجام این پژوهش بر کسی پوشیده نیست. دیرزمانی است که گویشهای مختلف زبان فارسی دچار فراموشی شده اند و این امر در نتیجه کم توجهی و عدم استفاده گویشوران از گویشهای بومی خویش و گرایش مفرط به استفاده از زبان فارسی معیار به عنوان زبان بینایی در مکالمه های بین گویشوران پدید آمده است.

بنابراین مسئولیت پژوهشگران اندیشمند و نیز دانشجویان رشته زبان شناسی دوچندان می شود و بر آنان است که به توصیف علمی و مبتنی بر پایه های زبان شناختی به ثبت و ضبط داده های گویش های مختلف همت گمارند تا از این طریق هم حقایق نامکشوف و ابهامات زبان فارسی بوسیله مطالعات گویش شناسی گشوده شود و هم به حفظ و پاسداشت گویشهای مختلف زبان فارسی کمک گردد.

۱-۵- کاربردها

از آنجائیکه گویش تالشی بسیار کم مورد توجه اندیشمندان، پژوهشگران و علاقمندان به مطالعات زبانی بوده است بنابراین تحقیق فوق می تواند از گامهای نخستین در گویش تالشی منطقه سه سار باشد و زمینه مطالعات بعدی را فراهم سازد و علاقمندان به مطالعات زبانی با ساختار فعل در گویش تالشی آشنا شوند و از آن آگاهی یابند. همچنین این تحقیق می تواند زمینه ساز مطالعات زبانی درباره گویش تالشی و یا لهجه های گوناگون این گویش رایج در مناطق مختلف باشد و یا در مطالعات گویش های مختلف از آن به عنوان مقدمه استفاده شود.

۱-۶- سوالات و فرضیه ها

سوالات اصلی تحقیق در ارتباط با ساختار گروه فعلی گویش تالشی سه سار عبارتند از:

- ۱- انواع گروه های فعلی در گویش تالشی سه سار و ساختار آنها کدام است؟
 - ۲- آیا بین ساختار گروه فعلی در گویش تالشی سه سار و ساختار گروه فعلی در زبان فارسی معیار تفاوتی دیده می شود؟
 - ۳- آیا شاخص هایی برای شناخت فعل از سایر مقولات واژگانی در گویش تالشی سه سار وجود دارد؟
- برای هر یک از سوال های بالا به ترتیب فرضیه های زیر شکل می گیرد:
- ۱- گروه فعلی در گویش تالشی سه سار دارای انواع گوناگونی مثل گروه های فعلی یک موضوعی و چند موضوعی است.
 - ۲- بین ساختار گروه فعلی در گویش تالشی سه سار و زبان فارسی معیار تفاوت هائی در نشانه های تصریفی، ترتیب فعل و حروف اضافه وجود دارد.
 - ۳- در ساخت های بی نشان فعل در آخر جمله قرار می گیرد. و نشانه های تصریفی و مطابقت به فعل افزوده می شود نه به سایر مقولات واژگانی.

۱-۷- روش تحقیق

روش انجام این تحقیق میدانی است چون در آن داده ها را بطور مستقیم از گویشوران، یعنی با ضبط نمودن مکالمه آنها و به شیوه فیش برداری جمع آوری می نمایم. از سوی دیگر توصیفی است چون داده ها را توصیف می نمایم و همچنین برای انتخاب نمونه ها از روش خوشه ای استفاده می شود. به این صورت که مکالمه ۳۰ نفر گویشور تالشی سه ساری را ضبط نموده ام و از مکالمه آنها جملاتی را بطور تصادفی بعنوان نمونه انتخاب نموده ام.

۱-۸- تعاریف و توصیف ها

در این بخش لازم است برخی از مفاهیم بنیادی مورد استفاده در این پایان نامه از قبیل گویشور، گویش تالشی سه سار، گروه فعلی^۱، ساختار موضوعی^۲، نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی و هسته نقشمند تعریف و توصیف شوند.

۱-۸-۱- گویشور

منظور از گویشور در این تحقیق شخصی است که از گویش تالشی سه سار به صورت گفتاری برای برقراری ارتباطات و تبادل اطلاعات استفاده نماید. در این تحقیق از جملات و داده‌هایی استفاده می‌شود که از گویشوران ضبط شده است و توسط گویشور قابل قبول می‌باشد. و گویشور از آنها در ارتباطات زبانی خود استفاده نماید. به عبارتی معیار قابل قبول بودن و یا غیر قابل قبول بودن جملات، کاربرد جملات از سوی گویشوران و قضاوت آنها می‌باشد که براساس دانش زبانی ناخودآگاه و شم زبانی گویشوران صورت می‌گیرد.

۱-۸-۲- گویش تالشی سه سار

گویش تالشی سه سار گونه‌ای از گویش تالشی است که در منطقه سه سار بوسیله ساکنین این منطقه برای برقراری ارتباطات و تبادل اطلاعات بکار می‌رود.

۱-۸-۳- نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی

این نظریه توسط چامسکی در کتابی تحت عنوان **خطابه‌هایی در حاکمیت و مرجع‌گزینی** مطرح شد. چامسکی این نظریه را در ارتباط با دستور همگانی مطرح می‌نماید. نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی، نظریه اصول و پارامترها^۳ نیز نامیده می‌شود که از اصول^۴ بنیادی و پارامترهایی^۵ تشکیل می‌شود. این اصول ساخت زبانهای بشری و دستورهای قابل فراگیر را محدود می‌کند و پارامترها نیز توجیه‌گر تنوع در ساخت زبان بشری هستند.

۱-۸-۴- ساختار موضوعی فعل

ساختار موضوعی فعل تعداد موضوع‌های فعل یا وابسته‌های اجباری آن را مشخص می‌سازد که می‌توانند الف- موضوع بیرونی گروه فعلی (فاعل) و ب- موضوع درونی گروه فعلی (متمم) باشد. و گروه‌های فعلی براساس تعداد موضوع‌ها به دو دسته یک موضوعی و چندموضوعی تقسیم می‌شود.

-
1. verb phrase
 2. argument structure
 3. principles and parameters
 4. principles
 5. parameters

۱-۸-۵- فعل

فعل در جمله، جایگاه اسناد را اشغال می کند، یعنی یا خود به نهاد اسناد داده می شود یا کلمه ای را به نهاد اسناد می دهد و به تنهایی یا به کمک وابسته هایی، در آن واحد اغلب به چهار مفهوم: شخص، مفرد یا جمع، زمان و مثبت یا منفی دلالت می نماید. به لحاظ صوری این عنصر هسته گروه فعلی می باشد و در نمودار کلی گروه فعلی بلافاصله زیر مقوله پایانی^۱ یعنی V قرار می گیرد و عنصر پایانی^۲ مقوله فوق می باشد. محمد ابراهیمی (۱۳۸۲، ۵) نمودار کلی فعل را بصورت زیر ترسیم می نماید که در مباحث بعدی به آن پرداخته می شود:

VP

▲

V¹

▲

V⁰

نمودار ۱-۱- جایگاه فعل در گروه فعلی

۱-۸-۶- گروه فعلی

محمد ابراهیمی (۱۳۸۲، ۶) می گویند به مجموعه فعل و وابسته های [موضوع های] اجباری درونی و بیرونی و وابسته های اختیاری (افزوده های) آن گروه فعلی گفته می شود. نمودار ۱-۱- را می توان نمودار کلی گروه فعلی دانست. در فصل های بعد به چگونگی ارتباط فعل و وابسته های آن و ساختار گروه فعلی در گویش تالشی سه سار پرداخته می شود.

۱-۸-۷- هسته های نقشمند

عبارتند از عنصر زمان و مطابقت که به ریشه فعل افزوده می شوند. در گویش تالشی سه سار از ترکیب 'ریشه فعلی + زمان' ستاک^۳ فعلی بوجود می آید. اگر این عنصر زمان [+ گذشته] باشد، ستاک ماضی بوجود می آید. و اگر عنصر زمان [- گذشته] باشد ستاک مضارع بدست می آید. از افزوده شدن عنصر مطابقت به ستاک فعل ۶ امکان اول شخص، دوم شخص و سوم شخص مفرد و جمع بدست می آید.

۱-۹- ساختار پایان نامه

این پایان نامه در پنج فصل تهیه می شود که به شرح زیر می باشد:

فصل اول شامل مقدمه می باشد. در این فصل بیان مسأله، ضرورتها، اهداف، کاربردها، پرسش ها، فرضیه ها، روش تحقیق و تعاریف و توصیفها ارائه می شود.

فصل دوم شامل چارچوب نظری و پیشینه تحقیق می باشد. در این فصل به چارچوب نظری پرداخته شده است و خلاصه ای از مطالعات انجام شده توسط محققان داخلی و خارجی درباره گویش تالشی رایج در گیلان آورده می شود.

1. Terminal Category
2. Terminal element
3. stem

فصل سوم شامل بررسی هسته گروه فعلی می باشد. در این فصل ساختمان فعل گویش تالشی سه سار بحث و بررسی قرار می گیرد و با ساختمان فعل در زبان فارسی مقایسه می شود.

فصل چهارم به ساختار گروه فعلی در گویش تالشی سه سار می پردازد. در این فصل فعل به لحاظ داشتن تعداد موضوع (ها) همینطور جایگاه موضوع ها مورد بحث قرار می گیرد.

فصل پنجم به نتایج، دستاوردها و پیشنهادات مربوط می گردد. در این فصل براساس داده های حاصل از گویش تالشی سه سار نتایج بدست آمده ارائه می شود. و همینطور پیشنهادات برای انجام تحقیقات بعدی در این فصل ذکر شده است.